

งานศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์สถานภาพและพัฒนาการของหอการค้าจังหวัดเชียงใหม่ 2) วิเคราะห์บทบาทของหอการค้าจังหวัดเชียงใหม่ต่อนโยบายสาธารณะเกี่ยวกับการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของรัฐ และ 3) วิเคราะห์ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างหอการค้าจังหวัดเชียงใหม่กับกลุ่มข้าราชการในคณะกรรมการร่วมภาคีรัฐบาลและเอกชนจังหวัดเชียงใหม่ (กรอ.จังหวัดเชียงใหม่) และกลุ่มนักการเมืองในจังหวัดเชียงใหม่ โดยศึกษาและรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารที่มีอยู่แล้ว และจากการวิจัยภาคสนาม โดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจากผู้ให้สัมภาษณ์ 9 กลุ่มคือ กลุ่มแรกประกอบด้วย คณะกรรมการ สมาชิก อดีตประธาน และเจ้าหน้าที่ของหอการค้าจังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มที่สองคือ ข้าราชการใน กรอ.จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มที่สามคือ นักการเมืองในจังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มที่สี่ประกอบด้วย นักวิชาการ สื่อมวลชน และนักธุรกิจทั่วไป จำนวนทั้งหมด 48 ท่าน สำหรับกรอบแนวคิดที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ประกอบด้วย แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มผลประโยชน์ แนวคิดเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ และแนวคิดภาครัฐ – สังคม

โดยผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้พบว่า 1) หอการค้าจังหวัดเชียงใหม่มีสถานภาพเป็นกลุ่มผลประโยชน์กลุ่มหนึ่ง โดยมีพัฒนาการในการเริ่มก่อตั้งจากการรวมกลุ่มกันของบรรดาพ่อค้านักธุรกิจ ในท้องถิ่น ซึ่งต่างมีวัตถุประสงค์ร่วมกันคือ ความต้องการให้หอการค้าทำหน้าที่ในการปกป้องพิทักษ์รักษาผลประโยชน์ให้กับกลุ่มตนและท้องถิ่นสังคมส่วนรวม โดยในช่วงแรกได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากทางภาคีรัฐบาลให้มีการจัดตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2520 มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย พระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ.2509 มีข้อบังคับหอการค้าจังหวัดเชียงใหม่ได้กำหนดขึ้นเป็นกรอบในการบริหารงาน โดยมีการดำเนินงานในรูปคณะกรรมการ ซึ่งเลือกตั้งจากสมาชิกหอการค้า สำหรับการดำเนินงานของหอการค้าานั้น ได้รับการ

สนับสนุนจากสมาชิก คณะกรรมการ และเจ้าหน้าที่ของหอการค้าจังหวัดเชียงใหม่ รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐ นักการเมือง และหน่วยงานภาคเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ เป็นอย่างดี

2) นับตั้งแต่หอการค้าจังหวัดเชียงใหม่เริ่มก่อตั้งขึ้นมาจนถึงปัจจุบันพบว่า บทบาทหลักของหอการค้าจะเป็นการให้บริการในด้านต่างๆแก่สมาชิกเป็นสำคัญ อาทิเช่น ด้านการให้คำแนะนำ และส่งเสริมเกี่ยวกับการค้า การลงทุน การเพิ่มพูนความรู้ทางเศรษฐกิจ การให้ความร่วมมือกับทางภาครัฐหรือภาคราชการ รวมทั้งการแสวงหาความร่วมมือกับต่างประเทศ

ส่วนบทบาทในการผลักดันต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะนั้น ยังพบว่าเป็นบทบาทรองหรือมีการแสดงออกค่อนข้างน้อย โดยเฉพาะเมื่อเปรียบเทียบกับบทบาทของกลุ่มธุรกิจในประเทศเดียวกันในต่างประเทศ โดยเฉพาะในยุโรป และบทบาทในด้านนี้โดยส่วนใหญ่จะเป็นการผลักดันนโยบายผ่านองค์กร กรอ.จังหวัดเชียงใหม่หรือนักการเมืองของจังหวัดเชียงใหม่ไปสู่รัฐบาลมากกว่าเป็นการเคลื่อนไหวหรือดำเนินการด้วยตนเองโดยตรง ทั้งนี้เป็นเพราะ สมาชิกบางส่วนยังเห็นว่ามิถุนายนพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. 2509 ในมาตรา 30 ซึ่งกำหนดไว้ว่า ห้ามมิให้หอการค้าดำเนินการในทางการเมืองกำกับอยู่ รวมทั้งเห็นว่า การผลักดันนโยบายสาธารณะผ่านช่องทาง กรอ. ยังเป็นวิธีการที่ทำให้เกิดผลได้

3) ลักษณะความสัมพันธ์ของหอการค้าจังหวัดเชียงใหม่กับกลุ่มข้าราชการใน กรอ. จังหวัดเชียงใหม่ และกลุ่มนักการเมืองในจังหวัดเชียงใหม่ เป็นดังนี้

3.1) การที่หอการค้าจังหวัดเชียงใหม่เป็นหนึ่งในองค์กรตัวแทนของภาคเอกชน และกลุ่มข้าราชการเป็นตัวแทนของภาครัฐบาลใน กรอ.จังหวัดเชียงใหม่ ก่อให้เกิดลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างกันทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ซึ่งมีผลต่อการดำเนินงานของหอการค้า

3.2) ในทำนองเดียวกัน การที่หอการค้าจังหวัดเชียงใหม่ได้ดำเนินงานผ่านช่องทางนักการเมืองในจังหวัดเชียงใหม่ ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ ส่งผลให้เกิดลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างกันทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ในการแสวงหาความร่วมมือและสนับสนุนความต้องการของหอการค้า